

κειται μετὰ τὴν προσκόλλησιν αὐτοῦ ἐπὶ τῆς προφοῦ νὰ εὐρίσκηται εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς τομῆς Δ τοῦ ἐτέρου χεῖλους τοῦ σχισθέντος φλοιοῦ αὐτῆς. Ἐφαρμογὴ περιδέσμου καὶ κόλλας ὡς συνήθως.

Σημείωσις Ἐνίοτε ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω τριῶν μεθόδων γίνεται χοῆσις εἰς τὰ μεσημβρινὰ τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ ἀντεστραμμένου ἐνοφθαλμισμού (ἴδε σχῆμα 5) διὰ τὸν ἐμβολιασμόν τῆς συκῆς.

Προσεγῶς περὶ τοῦ ἐμβολιασμοῦ τῆς μωρέας καὶ ἄλλων ὑποτροφῶν δένδρων.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΧΑΣΙΩΤΗΣ

Η ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ

ΥΠΟ ΦΥΣΙΚΗΝ ΕΠΟΨΙΝ



(Συνέχεια τοῦ προηγ. φύλλου)

Περιγραφή τοῦ σταλακτιτικοῦ σπηλαίου Δρογκκράτη μετεωρολογικὴ καὶ ὑδρογραφικὴ ἐξέτασις τῆς νήσου.

Ἐξ Ἀργοστολίου ὀδεύοντες πρὸς τὴν περιοχὴν Σάμης, ἀπαντῶμεν ἐκατέρωθεν τῆς ὁδοῦ μείριστα διαστρώσεις ἀσβεστολιθικάς, καλυπτομένης ὡς ἐπὶ τὸ πρὸν ὑπὸ θάμνων, πρίνων καὶ ἑλατῶν. Ὁ ἴστος τῶν πετρωμάτων τούτων εἶνε συμπαγής, ὁ δὲ σχισμὸς αὐτῶν κατὰ πλάκας διαφόρου πάχους καὶ ποικίλων διαστάσεων, καθίσταται λίαν ὠφέλιμος εἰς τοὺς ἐκεῖ ἀγρότας, οἵτινες μεταχειρίζονται τὸ πέτρωμα τοῦτο καὶ πρὸς στρώσιν, καὶ ἐνίοτε πρὸς κατασκευὴν τῆς στέγης τῶν οἰκιῶν αὐτῶν. Ἡ πεδιάς, ἣν μετὰ πεντάωρον ἐξ Ἀργοστολίου πεζοπορεῖαν ἀπαντῶμεν, καὶ ἦτις ΒΑ μὲν περιορίζεται ὑπὸ τοῦ Αἴνου καὶ τοῦ καταφύτου ὄρους Ροῦδι, ἄλλοθεν δὲ ὑπὸ σειρᾶς λόφων, εἶνε μετριῶς εὐφορος καὶ διασχίζεται κατὰ παντοίας διευθύνσεις ὑπὸ ἀγρίων χειμάρρων, οἵτινες ἐπιφέρουσι σπουδαίας καταστροφὰς εἰς τοὺς ὁμόρους ἀμπελώνας. Ἐνταῦθα καὶ ὑπὸ τὴν κόμην Χαλιωτάτα, κεῖται θαυμαστὸν σταλακτιτικὸν σπήλαιον, ἡ περιμυσμένη Δρογκκράτη. Ὡς τὸ προηγουμένως περιγραφῆν σπήλαιον, οὕτω καὶ τοῦτο, ἔχει εἴσοδον κατὰ τὸν πυθμένα λεβητοειδοῦς κοιλότητος βάθους 20 μ., εἰς ἣν ἡ κατάβασις εἶνε δυσχερестаτή, διότι αἱ μὲν πλευραὶ τοῦ χάσματος εἰσὶν ἀπότομοι καὶ σχεδὸν κάθετοι, κλίμακες δ' ἐπαρκεῖς μήκους καὶ δυσεῦρετοι εἶνε καὶ δυσκόμιστοι. Κατήλθωμεν μεθ' ὀδηγοῦ διὰ σχοινίου, ἀμέσως δὲ ἀπνητήσαμεν τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, ἣτις ὀδηγεῖ εἰς αἶθουσαν κυκλοτερῆ, ἀκτίνας 10 μ. Τὸ σκότος καὶ ἡ ἔκτασις τῆς Δρογκκράτης, ἀπῆτουν ζωηρὸν φωτισμόν, διὸ ἐπρομηθεύθημεν ἐκ τῶν προτέρων ἐπαρκεῖς λαμπάδας, ἔτι δὲ ἠγάπησαμεν πυρᾶς εἰς διάφορα σημεῖα, ἐπιτυγχόντες οὕτω φῶς ἐπαρκές. Τὸ ἔδαφος καλύπτεται ὑπὸ παχέας ἰλύος, ἐφ' ἧς κεῖνται διεσπαρμένα μείριστα τμήματα σταλακτιτῶν, δύο δὲ κοιλότητες βάθους 2 περίπου μ. φέ-

ρουσι δικυγέστατον καὶ πόσιμον ὕδωρ, συρρέον ἐκ τοῦ θόλου, θερμοκρασίας 12° Κ. ἐνῶ τὸ θερμομέτρον ἐδείκνυεν ἐν τῇ σκιᾷ ἐξωτερικῆν θερμοκρασίαν 22° Κ. Αἱ πλευραὶ καὶ ὁ θόλος τῆς πρώτης ταύτης αἰθούσης, περιέχουσι πλείστους καὶ μείριστους σταλακτίτας, οἵτινες ὄμως καταστρέφονται ὀσημέραι, πολλάκις χάριν παιδιᾶς, ὑπὸ ἀγροίκων ἐπισκεπτῶν.

Ἐὰν ἡ πρώτη αἰθουσα πρέχῃ ὠραῖον θέαμα διὰ τοῦ μεγέθους τῶν σταλακτιτῶν, ὄντως ἐκπληξὴν καὶ θαυμασμόν διεγείρει ἡ ἐπίσκεψις τῆς δευτέρας αἰθούσης, ἣτις ἔχει ἀκτίνα μὲν 15 μ., ὕψος δὲ 10 μ. Ἐν ταύτῃ ἡ ἀφθονία τῶν σταλακτιτῶν καὶ ἡ ποικιλία τῶν σχημάτων καὶ τῶν χρωμάτων αὐτῶν, φωτιζομένων ὑπὸ τῶν λαμπάδων καὶ τῶν πυρῶν, παρέσχε θέαμα ὅπερ οὐδέποτε θὰ λησμονήσωμεν. Σταλακτιτῆται μῆκους πλειοτέρων ποδῶν, χιονόλευκοι, φαιοὶ καὶ ἐρυθροὶ, κρέμονται ἀπὸ τοῦ θόλου, ἔτεροι δὲ λεπτότεροι μέχρι πάχους μολυβδίδος, συμπληροῦσι τὴν διακόσμησιν, ἐνῶ τὸ ἔδαφος φέρει πολλαχοῦ σταλαγμίτας ποικιλωτάτους, ὧν πολλοὶ συνεδέθησαν ἤδη πρὸς τὸν θόλον. Κατὰ τὸ κέντρον τῆς αἰθούσης, κεῖνται μείριστα τμήματα ἀσβεστολίθου, ἐφ' ὧν ὑπάρχουσι ποικιλωτάτοι σταλαγμίται, ἀποτελοῦντες ὡσεὶ βωμόν. Δυσπερίγραπτος εἶνε ἡ ἐντύπωσις, ἣν τὰ παράδοξα ταῦτα σχήματα καταλείπουσι, διακλαδιζόμενα καὶ παρουσιάζοντα οἰονεὶ κορμὸν καὶ κλάδους δένδρου ἀκουσίως ἀναμνησκόμεθα τοῦ Γάλλου Tournefort, ὅστις ἐπισκεθεὶς τὸ διάσημον σπήλαιον τῆς Ἀντιπάρου, ἐδημοσίευσεν τῷ 1690 τὴν ἀστείαν ἐκείνην θεωρίαν περὶ ὀρυκτῆς βλαστήσεως (Grottes et Cavernes par Adolphe Batin σελ. 232). Τὰ φῶτα παρ' ὄλην τὴν ἔντασιν αὐτῶν, δὲν ἰσχύουσιν ἵνα διασκεδάσωσι τελείως τὸ κρατοῦν ἐν τῇ αἰθούσῃ σκότος, ἐν δὲ τῷ σιόφωτι, ὅπερ περὶ τὰς φωτεινάς ἐστίας ἐπικρατεῖ, προσλαμβάνουσι τ' ἀντικείμενα σχήματα φαντασιώδη. Οἱ ἐν τῷ βᾶθει μείριστοι σταλακτιτῆται φαίνονται ἐμψυχούμενοι, καὶ ἡ στιγματικὴ ἀναλαμπὴ πυρᾶς τινος προβάλλει σκιὰς παραδόξους. Τὸ θέαμα τοῦτο, παρουσιάζεται εἰς τὴν φαντασίαν τῶν ἀμαθῶν ἀγροτῶν ὑπὸ τοιαύτας διαστάσεις, ὥστε οὗτοι θεωροῦσι τὸ σπήλαιον, ὡς κατοικίαν πνευμάτων καὶ διαβόλων, πλείστοι δ' ἐκ τῶν τῆς παρκειμένης κόμης, ἀπέτρεπον ἡμᾶς ἀπὸ τοιαύτης ἐπισκέψεως. Οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι ἐφοβοῦντο ἀπαισίαν τινὰ συνάντησιν ἐν ταῖς σκοτειναῖς αἰθούσαις τοῦ σπηλαίου, καὶ ἐφρντᾶζαντο ἤδη στίφος διαβόλων ἐπιπίπτον καὶ παρασύρον ἡμᾶς, ἀνεπιστρεπτεῖ πρὸς τὸ ζωφερὸν βασιλεῖον, ἐκεῖ ὅπου — κατὰ τὸν ποιητὴν — ἀποβάλλει ὁ εἰσερχόμενος πᾶσαν ἑλπίδα.

* *

Μιλίᾳ τινι πρὸς Ν τοῦ φρουρίου Ἄσπου, ὑπάρχει παράκτιον σπήλαιον, ἡ εἴσοδος τοῦ ὁποίου κεῖται εἰς τὸ ἐπίπεδον τῆς θαλάσσης, καὶ ἐπιτρέπει τὸν εἰσ-

πλουσιώτατος πρώτος, ὁ κ. Grascet de Saint—Sauveur, παρετήρησε τὸ λαμπρὸν φωτεινὸν φαινόμενον, ὅπερ ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ συμβαίνει, ἀνάλογον πρὸς τὸ ἐν τῷ κυανῷ σπηλαίῳ τῆς νήσου Capri. Παρὰ τὸ μοναστήριον Ταφίος ὑπάρχει ἡ γνωστὴ διὰ τὸ ἀπότομον Δρακοντοσπηλιά, τέλος δὲ πλουσία εἰς κοιλότητος εἶνε ἡ δυτικὴ ἀκτὴ τοῦ Ἀργουστολίου, κατὰ μήκος τῆς ὁποίας ἡ ἀδιάλειπτος προσβολὴ τοῦ πελάγους, ἐπιφέρει σπουδαιοτάτην διάβρωσιν τοῦ πετρώματος. Ἀπορροῦγες βράχοι καὶ βαθύταται σπηλαδες, προδίδουσι τὴν κατάθρυψιν καὶ τὴν διάλυσιν, ἣν ἐπινεγκον τὰ κύματα καταφερόμενα ὑπὸ τῶν ΑΔ ἀνέμων ἐπὶ τῆς ἀκτῆς. Τοιαῦτα, σύντομα ὄντως καὶ ἀτελέστατα, ἐκθέτομεν ὅτι ἀφορᾷ τὴν γεωγραφίαν τῆς νήσου: λεπτομερεστέρα καὶ ἐπιτόπιοι ἐξέτασις τῆς πατρίδος ἡμῶν πολλὰ ἴσως θὰ φέρῃ εἰς φῶς ἀγνωστα νῦν, καὶ ἐπιστημονικῶς ἐνδιαφέροντα. Τὰ πετρώματα τῆς Κεφαλληνίας, ἀνήκουσιν εἰς τὴν Μεσοζωϊκὴν περιόδον καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν Κρητιδικὴν διάπλασιν· εἰδικωτέρᾳ δὲ γεωλογικὴν ἐξέτασιν τῆς νήσου, εὐρίσκει ὁ βουλόμενος εἰς τὰ ἔργα τῶν κυρίων D. Ansted καὶ Fr. Unger. Εἰς ταῦτα παραπέμποντες τὸν ζητούντα πλείονας λεπτομερείας, ἐπιχειροῦμεν ἤδη σύντομόν τινα μετεωρολογικὴν καὶ ὑδρογραφικὴν ἐξέτασιν τῆς ἡμετέρας πατρίδος.

* *

Καίτοι αἱ Ἴονιοι νῆσοι περιλαμβάνονται ἐν διαφορᾷ 40 Β πλάτους, ἔχουσι τὸ αὐτὸ περίπου κλίμα, ὅπερ τοπικῶς μεταβάλλεται κατὰ τὸ ὕψος τῆς χώρας, καὶ κατὰ τὴν ἀπόστασιν αὐτῆς ἀπὸ τῆς θαλάσσης. Ὁ χειμῶν, τοῦ ὁποίου ἀντιπρόσωπος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὁ Ἰανουάριος, εἶν' ἐν γένει βροχερός καὶ θυελλώδης· ἰσχυροὶ βόρειοι ἀνεμοὶ μετὰ λαιλάπων, ἀγγέλλουσι τὴν προσέγγισιν αὐτοῦ, καὶ κατὰ Νοέμβριον καλύπτονται αἱ κορυφαὶ τῶν ὄρεων τῆς νήσου διὰ τῆς πρώτης χιόνος. Καθ' ὅλην τὴν ὥραν ταύτην τοῦ ἔτους, πνέουσιν ἀνεμοὶ ἐκ τῶν ΝΔ, ἡ δὲ τροπὴ αὐτῶν πρὸς τὰ ΝΑ περὶ τὰ μέσα Μαρτίου, ἀγγέλλει τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔαρος. Περὶ τὸ τέλος τοῦ μηνὸς τούτου, ἡ φυτικὴ ζωὴ προβαίνει μετὰ θαυμασίας ταχύτητος, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔαρος ἕως τοῦ θέρους, ἐπέρχεται ταχεῖα ἡ μετάβασις, καὶ ὁ Μάιος, ὁ ὠραιότατος μὴν ἐπὶ τῶν Ἰονίων νήσων, ἀνήκει μᾶλλον εἰς τὸ θέρος. Ἄλλ' ὁ κυρίως θερινὸς μὴν, εἶνε ὁ Αὐγουστος, ξηρὸς παρερχόμενος καὶ θερμότητος ἀφθονοὶ βροχαὶ περὶ τὸ τέρμα αὐτοῦ ἀγγέλλουσι τὴν φθινοπωρινὴν ὥραν.

Ἄτυχῶς ἐλλείπουσι πληροφορικαὶ περὶ τῆς θλίψεως καὶ τῆς θερμοκρασίας τῆς ἀτμοσφαιρᾶς, ἐπὶ τῶν διαφορῶν σημείων τῆς νήσου. Ὅτε αἱ Βρετανοὶ ἐδέσποζον τῶν νήσων, ἐγένοντο τακτικαὶ παρατηρήσεις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν τελευταίαν, ἐν Ἀργουστολίῳ, ὁ δὲ κ. J. Davy, ἀδελφὸς τοῦ διασέμου χημικοῦ, ἐν πολλᾷκι

θὰ μνημονεύσωμεν ἐν τῇ παρουσίᾳ διατριβῆ, ἀναφέρει ὅτι κατὰ μὲν τὰς θερμότητας ἡμέρας, ἡ θερμοκρασία ἀνέρχεται εἰς 320 K, κατὰ δὲ τὰς ψυχροτάτας μόλις κατέρχεται εἰς 70, καὶ ὅτι σπανιώτατα ὁ ὑδράργυρος συστέλλεται μέχρι τοῦ 00· ἀλλ' ἐξ ἰδίων παρατηρήσεων, ἐπιτρέπεται ἡμῖν νὰ θεωρήσωμεν τὸ κατὰ τὸν κ. Davy κατώτατον ὄριον τῆς θερμοκρασίας, ὡς υπερβολικόν, διότι ἐν τῇ χειμερινῇ ὥρᾳ, ὁ ὑδράργυρος κατέρχεται συνήθιστα καὶ μέχρι +40. Θεωρῶν δὲ ὁ εἰρημένος ἀνὴρ, ὅτι ἐκ τῆς θερμοκρασίας τῶν πηγῶν τόπου τινός, δύναται τις νὰ συμπέρανῃ τὴν ἀτμοσφαιρικὴν θερμοκρασίαν, ἐξήτασεν ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην πλείστᾳς πηγᾶς τῆς νήσου, ἡ δ' ἐργασία αὕτη παρέσχεν μέσον ἐξαγόμενον 170 K.

Καθωρισμένη καὶ κανονικὴ φαίνεται ἡ ἐπίδοσις τῆς ξηρᾶς ἐπὶ τῶν ἀερίων ρευμάτων, ἐγγύς τῶν νήσων. Ὀλίγω μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, γεννᾶται ἡ θαλασσία αὖρα διὰ τῆς αὐξήσεως θερμοάνεως τοῦ ἐδάφους, ἥτις πρὸς τὸ ἑσπέρας μεταβάλλεται εἰς ἀπώγειον. Κατὰ τὸν χειμῶνα, οἱ ἐκ τῶν ἀκτῶν τῆς στερεᾶς πνέοντες ΒΑ ἀνεμοὶ, συμβάλλοντες πρὸς ΝΔ ἀτμοσφαιρικὰ ρεύματα, γίνονται πρόξενοι δεινῶν θυελλῶν, αἵτινες συχνότατα ἀνασπῶσι δένδρα. Ἡ διαφορὰ τῶν ποσοτήτων τῶν ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ ὑδρατμῶν κατὰ τὸ ἔαρ, φθινοπώρον καὶ χειμῶνα, δὲν εἶνε σπουδαία, τούναντίον ὅμως ἡ ξηρασία εἶνε κατὰ τὸ θέρος σημαντικὴ, ἐξαρτωμένης τῆς ποσότητος τῶν ὑδρατμῶν ἐκ τῶν ρευμάτων τῆς ἀτμοσφαιρᾶς. Ὁ Εὐρος κεκορεσμένος ὑδρατμῶν, οὐ μόνον ἐπιφέρει τὴν σωματικὴν καὶ διανοητικὴν κόπωσιν παρὰ τοῖς κατοίκους τῆς νήσου, ἀλλὰ καὶ μέταλλα εὐκολώτατα ὀξειδεῖ, καὶ ἐπιβλαβὴ διὰ τὸν φυτικὸν κόσμον ἐξασκεῖ ἐνέργειαν, ἥτις ὅμως εἶνε ἀσθενεστέρα ἐν ταῖς Ἰονίαις νήσοις, ἢ ἐπὶ τῷ Δαλματικῶν ἀκτῶν, ἕνεκα τῶν ἀπογείων ἀνέμων. Ἐξαιρέτως ἐν Κεφαλληνίᾳ, ἡ ὑδρομετρικὴ κατάσταση τῆς ἀτμοσφαιρᾶς ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν ρευμάτων αὐτῆς, οἱ δὲ βόρειοι ἀνεμοὶ φέρουσι κατὰ τὴν θερινὴν ὥραν μεγάλην ποσότητα ὑδρατμῶν πρὸς τὴν νήσον, συμβάλλοντες πρὸς τοῦτο καὶ τοῦ δάσους, ὅπερ καλύπτει μέγα μέρος τοῦ Αἴνου. Στρεφομένων τῶν Β ἀνέμων πρὸς τὸ ΝΑ καὶ ΝΔ ἐπέρχεται ἄμεσος σχηματισμὸς νεφῶν καὶ ὀμίχλη, ταχέως δ' ἀποκρύπτεται ἡ κορυφὴ τοῦ Αἴνου, διὸ ὁ καυτιλλόμενος θεωρεῖ τοῦτο ὡς σημεῖον μεταβολῆς τοῦ καιροῦ, ἐνῶ ἡ πλημμυρὶς ἐν τῷ ὄρωι τοῦ Δειβαδιοῦ, καὶ ἡ ἀδιάλειπτος ἐπισπέρουσις νεφῶν ἀγγέλλει εἰς αὐτὸν τὸν ἐπερχόμενον Εὐρον. Τὸ μέγα δάσος, ὅπερ ἐκάλυπτε ποτὲ τὸν Αἴνον, θὰ ἐξήκει βεβαίως σπουδαίαν ἐπίδρασιν πρὸς συμπύκνωσιν τῶν ὑδρατμῶν καὶ ἐπομένως αὐξήσιν τοῦ ποσοῦ τῶν ὀμβρίων ὑδάτων. Ἄτυχῶς ἐλλείπουσι διὰ τὴν Κεφαλληνίαν, οὐ μόνον τὰ στοιχεῖα ἀτιν' ἀπαιτοῦνται πρὸς προσδιορισμὸν τῆς

ποσότητα του έτησίως, υπό στερεάν τε και υγράν κατάρστασιν, καταπίπτοντος εκ της ατμοσφαιρας υδατος, αλλά και ο αριθμός των βροχεσών ημερών επί ωρισμένον διάστημα χρόνου. "Ας; ελπίζωμεν ότι και τούτο, και άλλα έτι κενά εν τή φυσική ιστορία της πατρίδος, ήμων, θέλουσι συμπληρωθῆ εν προσεχει μέλλοντι.

"Αν παραβλώμεν τὸ ποσὸν τοῦ έτησίως πίπτοντος ἐπὶ τῆς νήσου ὕδατος, πρὸς τὸ ποσὸν ὅπερ ἀποδίδουσι αἱ πηγαὶ καὶ οἱ ρύακες, ἐκπλητόμεθα διὰ τὴν σπουδαίαν οἰονεὶ ἐξοφάνειαν αὐτοῦ· τὸ γεγονός ταῦτο, συνδέεται βεβαίως πρὸς τὴν φύσιν, τὴν διάστροσιν καὶ τὸν ἰσθὸν τῶν πετρωμάτων. Οἱ ἀσβεστολιθικοὶ ὄγκοι τῆς νήσου, συγχάνοντες διάτρητοι πανταχοῦ, ἐπιτρέπουσι τὴν ταχυτάτην ἐξάγεισιν τῶν ομβρίων ὑδάτων, ὥστε μετὰ τὴν τῆξιν τῶν χιόνων, οὐδὲ σταγῶν σχεδὸν ὕδατος ἀπομένει ἐπὶ τῶν ἀγώνων τούτων πετρωμάτων. Ο ἰ. Ansted, σημειοῖ τὴν σπουδαίαν ἀπορροσθαι τοῦ ὕδατος ὑπὸ τοῦ ἔδαφους τῶν Ἰονίων νήσων, ἐν Κεφάλληνια δὲ μάλιστα, τὸ φαινόμενον τοῦτο ἀκολουθεῖ τὸσφ ταχέως, ὥστε μόλις ἀπομένει ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς νήσου σημαντικὴ ποσότης, ὕμβρου, ἥτις ὡς ρυαὶς νὰ κατέλθῃ πρὸς τὴν θάλασσαν. Σπανίως ἀπαντῶσι διαρκεῖς καὶ ἀφθονοὶ πηγαὶ εἰς τὰ ἐνδοτερεὰ τῆς νήσου, οἱ δὲ κάτοικοι συνάζουσι συνήθως τὰ ομβρία ὕδατα ἐν δεξαμεναῖς· ἀλλὰ παρὰ τὰς ἀκτὰς ὑπάρχουσι ἀφθονοὶ πηγαὶ, εἴτε ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θηλάσσης εἴτε ὑπ' αὐτὴν διαρροοῦσι.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΣΚΙΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

TITΘΕΙΑ

ἢ Θήλασις τῶν βρεφῶν.

ὑπὸ Α. Δ. ΧΡΗΣΤΟΒΙΤΣ ἱατροῦ.

(Συνέχεια τοῦ προηγ. φύλλου)

"Ωραιὴ θηλάσις.— Ἐνώσθ τὸ βρέφος, ὑφίσταται ἀπώλειαν τοῦ ἑαυτοῦ βάρους· ὁ Trousseau ἐπιτρέπει τὴν συγχὴν καὶ ἄτακτον θήλασιν φρονῶν ὅτι οὕτω ἤθελεν ἀνακληρωθῆ ἡ καθυστερουμένη κατὰ βάρος ἀνζήσις. Ἄλλ' ὁ Blanche παρατηρεῖ τούναντίον ἐν τῷ ἀκανονίστῳ θηλασμῷ, τούτέστιν ἰσχυρὰν αἰτίαν μοιραίως τὴν ἀπώλειαν τοῦ βάρους ἐπάγουσαν. Τῷ ὄντι ὁ στόμαχος τῶν βρεφῶν, ὅπως καὶ ὁ τῶν ἐνηλίκων ἀνάγκην ἔχει ἀναπαύσεως πρὶν ἢ χορηγηθῆ αὐτῷ νέα πρὸς πέψιν ποσότης τροφῆς. Τὸ καθ' οἰκωνδήποτε ὥραν θηλάζον βρέφος, ἐν ᾧ καταπονεῖ τὸν τε ἑαυτοῦ στόμαχον καὶ τὴν προφόν, πληροῖ τὰ πεπτικά του ὄργανα ἐκ τοῦ ὑδαρεστέρου μέρους τοῦ γάλακτος, διότι καταλίπει τὸν μαστὸν ἀκριβῶς καθ' ἣν ὥραν κατέρχεται τὸ καθαρῶς θρεπτικὸν μέρος τοῦ γάλακτος.

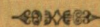
Τῷ ὄντι πολλάκις ἡ ἄτακτος καὶ συγχὴ θήλασις φορᾷται προκαλοῦσα γαστρικὰς διαταραχὰς καὶ ἐμεί-

τους· λίαν ὠφέλιμος φαίνεται ἐπομένως ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ καὶ τῶν ὥρῶν τῶν θηλάσεων κατὰ εἰκοσιτετράωρον. Διακοῦσης τῆς ἡμέρας τὰ βρέφη δέον νὰ θηλάζωσι κατὰ πᾶσαν δευτέραν, τὴν δὲ νύκτα κατὰ πᾶσαν τετάρτην καὶ πλέον ὥραν Μετὰ τὴν τελευταίαν ἡμερησίαν θήλασιν γινομένην τὴν θην μι. ὥραν, τὸ βρέφος δέον νὰ θηλάζῃ τὴν 1ην ἢ 2αν μετὰ τὸ μεσονύκτιον, καὶ εἴτα τὴν 5ην ἢ 7ην πρωϊνὴν ὥραν. Ἐὰν ἐξυπνᾷ ἡ κλαυθμηρὶζή ὅπερ συμβαίνει ἐνίοτε δις ἢ τρίς τῆς νυκτός, δοκιμάζεται ἡ καταπράυνσις καὶ ἡ ἀποκοιμήσις τοῦ δι' ἄλλων μέσων, οὐδέποτε ὅμως διὰ τοῦ θηλασμοῦ· μόνον ὅταν εἴνε θυμῶδες καὶ δυσπειθὲς χορηγητέον ὀλίγον χλιαρὸν γάλα ἀγελάδος μετ' ἴσης ποσότητος ὕδατος ἀνάμικτον, διὰ τῆς προχοίδος (biberon) ἢ διὰ τινος κοχλιαρίου. Αἱ κατὰ τὰς πρώτας νύκτας παρουσιαζόμεναι δυσκολίαι ἐκλείπουσι κατ' ὀλίγον, τὸ δὲ βρέφος ἀποκτᾷ ἐπὶ τέλους τὴν ἑξὶν τῆς τακτικῆς θηλάσεως.

Ἐν συντόμῳ, κατὰ μὲν τοὺς πρώτους τέσσαρας τῆς ζωῆς μῆνας τὸ βρέφος δέον νὰ θηλάζῃ οὐτάκις ἢ δεκάκις τὸ ἡμερονύκτιον. Μετὰ τὸν τέταρτον μῆνα περιορίζεται κατὰ τι ὁ ἀριθμὸς τῶν θηλάσεων. Εἰς τὴν ἀρχὴν δὲ τοῦ ἐβδόμου μηνὸς ἡ θήλασις δύναται νὰ γίνῃ μόνον κατὰ πᾶσαν τρίτην ὥραν, τετράκις ἢ πεντάκις τὴν ἡμέραν, καὶ ἀπαῖξ ἡ δις τὴν νύκτα.

Ἐποθέσωμεν ὅτι εὐρισκόμεθα ἐνώπιον τροφῆς, ἐχούσης συμπᾶντα τὰ προμνημονευθέντα προσόντα δύναμεθα ν' ἀποφανθῶμεν μετὰ βεβαιότητος ὅτι ἡ θήλασις θέλει ἐπιτύχει· "Οχι. Ἐκτὸς τῶν φυσικῶν καὶ γημικῶν ιδιοτήτων τοῦ γάλακτος ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ἄλλαι· εἰδικῆς φύσεως, ἐξαρτώμεναι ἐκ τῆς γαλακτικῆς ἐκκρίσεως καὶ συνδεόμεναι μετὰ τῆς ζωῆς αὐτῆς τοῦ γάλακτος. Ταύτας δὲν δύναμεθα ἐκ τῶν προτέρων νὰ γνωρίζωμεν οὐδὲ νὰ ἐκτιμήσωμεν δεόντως· εἰμὴ μόνον διὰ τῆς προσεκτικῆς παρατηρήσεως τῶν πεπτικῶν ὀργάνων καὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ βρέφους, τούτέστιν ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα ἡ θήλασις ἐπὶ τοῦ βρέθους ἐπιφέρει. Δικαίως ἄρα εἶπον ὅτι τὸ βρέφος εἶνε ἀριστον ἀντιδραστήριον τοῦ γάλακτος. Ἡ ἀκριβὴς ἐπομένως ἐξέλεγχξις τῆς κατὰ βάρος ἀνζήσεως τοῦ βρέφους, ἡ καθημερινὴ ἐξέτασις τῆς λειτουργικῆς τῶν ἐντέρων καὶ τοῦ στομάχου εἶνε τὰ τελευταῖα μέσα πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ποιότητος τοῦ γάλακτος καὶ τῆς τροφῆς.

ΤΕΣΣΑΡΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ



Κόλλια διαφανῆς διὰ τὰ ἐκ πορσελάνης ἀντικείμενα Μιγνύομεν ἐν φιαλίδῳ ἑο γράμμα χλωριοφορμίου μετὰ 75 γράμμων ἑλαστικοῦ κόμηνως κεκομμένου εἰς μικρότατα τεμαχία. Ἀφοῦ διαλυθῆ τελείως τὸ κόμην ἐν τῷ χλωριοφορμίῳ προσθέτομεν 15 γράμμα μαστίχης εἰς δάκρυα, ἥτις ἔπως διαλυθῆ ἐν ψυχρῷ ἀπαιτεῖ 8 ἡμέρας περιπού.